

LITTERATURNYT

Johannes Brøndsted, Svend Aakjær og Jens Sølvsteen: Danmark før og nu. Vest- og Sydjylland. (Hassings forlag, 1954). 458 s.

Med det nu udsendte bind af det store værk er beskrivelsen af Jylland afsluttet. Som det så ofte går, er det også gået her: jo mere man har lært de tre bøger at kende, des mere pris sætter man på dem. Upåtvivlelig repræsenterer de en form for folkelig historieskrivning, som — også takket være illustrationsmaterialet — har mulighed for at trænge ud i kredse, der ellers ikke kommer i berøring med historien. Historikeren vil heller ikke i sit arbejde kunne gå uden om »Danmark før og nu«, væsentligst på grund af billederne, men også fordi adskillige af artiklerne giver synspunkter, der er nye, og trækker uvante linier.

Det nye bind dækker foruden de sønderjyske amter det vidtstrakte Ringkøbing amt. Artiklerne er af indhold svarende til de foregående bind, og billedudvalget er også af samme karakter som i bind 1 og 2. Billedunderskrifterne er måske knap så vellykkede som i bind 2; eksempelvis er det således ganske unødvendigt at skrive under et billede fra Kruså i 1833, at »ingen kunne dengang ane, at grænsen mellem dansk og tysk skulle blive trukket gennem dette skønne landskab«, en lapsus er det vel derimod, at der under et havnebillede fra Esbjerg står: »Der lastes smør«, når billedet tydeligt nok viser losning af sække til en korn- og foderstofforretning.

Afslutningen af den jyske del af værket markeres med et samlet stedregister. Selv om der kan være indvendinger at rette mod arbejdet — det er i virkeligheden også meget svært at skrive, fordi stoffet ikke i den grad giver sig selv, som det gør med Traps stramme opstilling — så må man ønske, at forlaget har fået lyst til at fortsætte med de andre danske egne.

Vagn Dybdahl.

Flensborg Bys Historie. I. (Hagerups forlag, 1953). 387 s.

Grænseforeningen og Historisk Samfund for Sønderjylland er i gang med at udgive Flensborg Bys Historie. Første bind er udsendt, og der arbejdes paa andet bind. Arbejdet er delt mellem mange forfattere. Hele værket redigeres af overarkivar, dr. phil. Holger Hjelholt, landsarkivar Johan Hvidtfeldt og lektor Knud Kretzschmer, der alle er erfarne historikere og alle i forvejen har beskæftiget sig med sønderjydsk historie.

Borgmesterdyden forsigtighed og dertil omtanke og solid viden røbes gang paa gang i bogen. Ved læsningen faar man flere steder det indtryk, at her har redaktionen været paa vagt som den faktor, der kender de snarer, der ligger for en historikers fod, og klogt forstaar at undgaa dem. I alle de forskellige afsnit møder man denne vagtsomhed, der vil hindre, at der drages bestemte slutninger paa et spinkelt grundlag. Baade i denne henseende og i andre spores en ledende haand, redaktionens, til gavn for baade værkets paaidelighed og for artiklernes relative ensartethed. Dette være sagt uden ringeste forklejnelse for de enkelte skribenter.

Naar mange forfattere leverer mange afsnit til et værk, kan de forskellige